

Modernisme

2. verdenskrig blev vundet af USSR og vestmagterne, men gik umiddelbart efter den fælles vundne varme krig over i en kold krig mellem øst og vest, USSR og den vestlige verden, som den vestlige verden så vandt med murens fald i 1989, uden at den kolde krig blev varm.

Siden afslutningen på den kolde krig har fortællingen om det fri marked, globaliseringen og den fredelige konkurrence på globalt plan hersket. Men den erstattes i disse timer af en anden fortælling, der sætter navn på det amerikanske monetære og militære overherredømme som en forfængelig social identitet, en form for selvbeskrivelse med deri funderet identitet af særinteresser, der på ingen måde bygger op om globaliseringens universelle velsignelse.

Fortællingen om, at det, der er godt for den ene på dette fri marked, det globaliserede markeds betingelser, det er ikke bare godt for den ene, men for alle andre og i det hele taget, den fortælling er på vej over i en anden fortælling, hvor det står klart, at hvad der er godt for Amerika, Donald Trump og vinderen på markedet, Elon Musk, det behøver på ingen måde at være godt for alle andre!

Hvor det med det demokratiske parti ved magten i verdens indtil for nylig eneste globale supermagt hed sig, at hvad der er godt for den ene på det globale markedsvilkår, som USA har stået i spidsen for at definere, det er ikke bare godt for denne men i det hele taget, hedder det sig med Trump ved magten, at hvad der er godt for Trump, det er godt for USA og det skal forsvares med dollars og amerikansk militær magt, om nødvendigt på bekostning af alt andet.

Den afgående amerikanske udenrigsminister, Blinken, rejste til Kina med fortællingen om, at der ikke var noget modsætningsforhold mellem amerikansk og kinesisk økonomisk velstand, at verden var stor nok til det gigantiske forbrug, som de to nationer står for. Det har nok aldrig været rigtigt!

[Der er ikke plads til det forbrug](#), som den amerikanske livsstil står for, og slet ikke til de særligt storforbrugende amerikanere, der har fatal indflydelse på livets naturligt givne betingelser¹.

¹ Current environmental pressures are highly unequal, with the richest 10% of the global population consuming as much energy as the poorest 80%, and being responsible for more emissions than the other 90%. Between 23% and 62% of the global population does not have adequate access to resources to meet basic needs.
(media/archive/TheLancet.com_20241204.zip/A-just-world-on-a-safe-planet-a--em-Lancet-Planet.pdf)

Men hele verden er ude efter at opnå et maksimalt forbrug, og dermed implicit ude efter også at bidrage til ødelæggelsen af livets betingelser.

Den sejrende livsstil, som konkret og ideologisk er målet for stort set alle verdensborgere, er i konflikt med livets betingelser. Det er det store fundamentale [tabu](#) inden for den herskende selvbeskrivelse, et faktum som afslører modsætningsforholdet mellem det at leve inden for de rene semantiske øvelsers domæne, modsat det at have ontologien i orden.

Det er den moderne "isme", det moderne samfunds egentlige ideologi, modernismen som sådan, der er problemet.

Tilhængerne af den store fortælling om globaliseringens velsignelser har ikke ontologien i orden. Det kan godt være, at de stadig har magten politisk og økonomisk, det kan også godt være, at de får demokratistøtte til udbredelse af budskabet om "udviklingen", og det kan også godt være, at de forstår en del af det paradoksale og selvnegerende i deres livsstil, men de vil ikke tage konsekvensen af det.

Indførelsen af begrebet "grøn vækst" og den megen fokusering på grønne løsninger sigter alt overvejende på at fjerne opmærksomheden fra det fundamentale paradoks, som ligger i selve den store fortælling om udviklingen, som på ingen måde er identisk med evolutionen, den faktabaserede beskrivelse af, hvordan pengeøkonomien og de økonomisk højtflyvende med deres forbrug ødelægger forudsætningen for livet på planeten.

Den egentlige og fundamentalt bærende ideologi på globalt plan er troen på og dyrkelsen af ubegrænset forbrug og akkumulering af købekraft hos hver og en enkelte forbruger, verdensborger, institution, virksomhed. Den har kunnet legitimere sig under forestillingen, fortællingen om markedets lov. Men der er tale om ideologi.

Denne ideologi går under for sig selv i disse timer.

Donald Trump er helt åbenlyst hverken i overensstemmelse med fortællingen eller noget der fremmer den pengeøkonomiske vækst for USA i særdeleshed eller udviklingen til alles fordel i det hele taget.

Det forstår han ikke selv, eller måske gør han det. Det ser ud som om, at han via sin antagonisme har fuld fart på at ødelægge den selvdestruktive adfærd, netop fordi han bringer den amerikanske

livsstil i konflikt med alle andre. Det er på trods af sin destruktive natur muligvis konstruktivt nok i sidste ende.

Trump er ikke god for dollarøkonomien og den amerikanske pengeøkonomi, som udgør essensen i det største problem for livet på planeten, pengeøkonomisk vækst på bekostning af bæredygtig realøkonomi.

Men, og det er heller ikke budskabet bag kritikken af det selvnegerende i den amerikanske livsstil, andre globale spillere er ikke et hak bedre funderet ontologisk, end markedsfundamentalisterne med deres fortælling om globaliseringens velsignelser eller trumpisterne med deres højreekstreme socialdarwinisme.

Den overordnede og gyldige rationalitet, hvor enhvers bestræbelser på at realisere det gode liv rent faktisk bygger konstruktivt op om alle andres gode liv, indvarsler ikke sin ankomst med en verdensorden, som er udtryk for at brics landene med Rusland og Kina som de ledende kræfter, der træder ind som ligeværdige i forhold til vestmagterne.

Den vestlige verden havde magten fra og med murens fald i 1989. Man kunne have brugt sejren over øst til at vinde freden med livsgrundlaget til alle verdensborgeres bedste.

I stedet kastede man sig over værdierne i øst med sin destruktive kreation af vestlig købekraft. Man købte og ødelagde mange af de former for produktiv kraft i øst med sine markedsendogent skabte penge. Og det var på ingen måde godt for borgerne i øst, der havde væltet de gamle regimer.

Koldkrigere som Putin kom til magten i nullerne, og antagonismen mellem øst og vest blev reetableret. Donald Trump har vundet sin politiske magt via antagonismen, de modsætningsforhold som også Putin har sin magt i kraft af.

Trumpisterne står for den sande udgave af globaliseringen. Selvnegerende succes, modernismens iboende paradoks.

Med Trump ved magten kommer det til at stå skåret i neon for alverdens borgere, at hvad der er godt for Trump og USA, det behøver på ingen måde at være godt for andre. Det er til fordel for diktaturet her som der, som ikke er godt for noget.

Den store fortælling om markedet, som garantien for udviklingen mod den bedste af alle verdener, om konkurrencen og Adam Smiths guddommelige hånd, rationaliteten i markedet, der sikrer at alverdens

egoisme slår igennem som altruisme, at den isolerede formålsmæssighed, egoets rettidige omhu, slår igennem som befordrende for en højere sag, den fortælling står for fald: Trump er tæppefaldet, afsløringen af, at udviklingen har skabt et mega monopol på øjeblikkelig militær og økonomisk magt, som på ingen måde er til fordel for resten af verden.

De nærmeste naboer til USA mærker de eksplicitte trusler, som kommer fra den kommende præsident.

Mexico kan se frem til, at USA med henvisning til terrortruslen tiltager sig sin selvbestaltede ret til at gribe militært ind i landet. Narkokartellerne, som vitterligt har stor politisk magt, også i Mexico, figurerer som den kommende præsidents [legitimering af at bruge militærmagt i Mexico](#).

Truslerne om at købe Grønland og sætte sig igennem over for Panama, er ikke tomme.

USA's militære overmagt vil ikke udgøre den samme sikkerhedssparaply for EU i fremtiden, som den har gjort siden afslutningen af anden verdenskrig.

Den europæiske union vil være udfordret i fremtiden med hensyn til evnen til at sikre sig mod trusler udefra. Det handler om meget mere end militær oprustning.

Infrastruktur er allerede under angreb og det åbne europæiske samfund er ekstremt sårbart for terror, fremmede kræfters bestræbelser på at destabilisere unionens sociale orden.

Aksen mellem Rusland og Nordkorea gør atommagten med Kim Jong Un som leder til en global spiller i hidtil uset potens.

Den økonomiske supermagt, Kina, er helt afgørende for den vestlige verdens adkomst til arbejdsintensive produkter. De handelskonflikter, som USA vil indlede med den asiatiske kæmpe, kommer til at ramme de amerikanske borgere hårdt.

I det hele taget, så vil den vestlige verdens borgere komme til at mærke, hvor betinget det ekstravagante materielle overforbrug har været af billig arbejdskraft i Asien og de sydlige dele af kloden.

Man ser konflikterne dukke op i grænsefeltet mellem de økonomisk og militært højtflyvende og dem, der har hutlet sig igennem uden andel i markedets velsignelser. Konflikten med dens konstruerede realitet, sætter sig igennem nu, fordi de kun semantiske øvelser, fortællingen om markedet, afslører sig som løgn og fordi

konsekvenserne af miljøødelæggelse, ekstrem skæv fordeling af rigdommen osv. fører til konflikten med dens antagonisme, konstruerede realitet.

Den underliggende forklaring på konflikten er ontologisk. Det handler om, at verden ikke kan opretholde det overforbrug af livets forudsætninger, som især de højtflyvende har stået for, og som alle andre har serviceret ud fra et forfængeligt håb om selv at ende op som vindere på markedet.

Trump indfører konfliktens realitet på en lang række områder,

- via [handelskrig](#),
- via fortsat betingelsesløs opbakning af Vestens militære højborg i Mellemøsten, dvs. Israels militær magt
- og via erodering af de overnationale institutioners funktion som fredsmægler alverdens interesser imellem.

Konfliktens realitet træder ind som konsekvens af realitetens konflikt, præcist som [beskrevet i 2011](#)

Grænser for økonomisk vækst

Der har hele tiden været [grænser for økonomisk vækst](#). Det handler om ontologi, dvs. realøkonomi, der ikke er identisk med pengeøkonomi.

Elon Musk er verdens rigeste mand, og han er blevet endnu rigere af at gå i alliance med Trump. Men hans rigdom er ikke verdens rigdom, alverdens milliardærer og aktionærer er blevet rigere på fordringer på alle andre, men verden som sådan er ikke blevet rigere med deres tilvækst i fordringer på verden. For at se det, må man forstå [pengenes væsen](#).

Totalitære ledere som Putin har brug for konflikten med andre ydre politiske, militære og økonomiske magter for at kunne beholde magten.

Den danske højrefløj og koldkrigerne var i vildrede med sig selv efter murens fald. Uden en ydre fjende, som de kunne genkende på hjemmebanen, havde de svært ved at definere sig selv. Identitetskrisen i kølvandet på murens fald var total.

Men nu er de totalitære tendenser tilbage, højrefløjen, her som der, kender sig selv igen.

Ontologien har aldrig været i orden. Endnu mindre nu end før. Det er ikke den sande erkendelse, de sande interesser, der styrer verden.

